

Sygn. akt I ACz 91/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Kazimierz Rusin (spr.)
Sędziowie:	SA Dariusz Mazurek SA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014r. na posiedzeniu niejawnym

z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., (...) R. z siedzibą w R.

przeciwko **Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W., (...) Ltd. z siedzibą w D.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt I C 322/13

p o s t a n a w i a:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał według właściwości do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie XXV Wydziałowi Cywilnemu.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd podał, że zgodnie z art. 43 § 1 kpc, jeżeli uzasadniona jest właściwość kilku sądów albo jeżeli powództwo wytacza się przeciwko kilku osobom, dla których według przepisów o właściwości ogólnej właściwe są różne sądy, wybór między tymi sądami należy do powoda. Niezależnie od tego, w oparciu o treść art. 29 kpc, powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. Sąd Okręgowy stwierdził swą niewłaściwość na zarzut pozwanego, mając na uwadze siedzibę jednostki organizacyjnej pozwanego Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, tj. W. (art. 29 kpc).

Od powyższego postanowienia powodowie złożyli zażalenie.

Zarzucili naruszenie art. 43 § 1 kpc w zw. z art. 29, 31 i 34 kpc oraz art. 5 pkt 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że strona powodowa nie może

dokonać wyboru sądu miejsca wykonania umowy zawartej z pozwanym (...) Ltd. Powodowie wskazali, że zgodnie z treścią ww. przepisu rozporządzenia Rady (WE), sądem właściwym miejscowo dla sporów wynikających z umowy przeciwko osobie mającej miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego jest sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane. Według powyższego kryterium sądem miejscowo właściwym dla pozwanego (...) Ltd. jest Sąd Okręgowy w Rzeszowie, skoro miejsce realizacji umowy to odcinek węzeł Krzyż w R. do węzła D. P..

W ocenie skarżących w niniejszym postępowaniu zachodzi zbieg właściwości ogólnej i dlatego na mocy art. 43 § 1 kpc mogli oni dokonać wyboru sądu właściwego.

Mając powyższe na uwadze powodowie wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie jest uzasadnione.

Skarb Państwa zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew podniósł zarzut niewłaściwości Sądu Okręgowego w Rzeszowie wskazując, że sądem właściwym dla rozpoznania sporu winien być Sąd Okręgowy w Warszawie. Uzasadnił to jedynie dyspozycją art. 29 kpc, szczegółowo analizując strukturę organizacyjną Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (k. 293 – 295).

Z tym poglądem nie można było się zgodzić.

Zgodnie bowiem z art. 5 pkt 1 lit a rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z 22 grudnia 2000r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz.U.E.L 2001, nr 12, str. 1) – osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego, może być pozwana w innym państwie członkowskim, jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy - przed sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane. W rozporządzeniu przyjęto jako miejsce wykonania zobowiązania –miejsce wykonania świadczenia charakterystycznego. W przypadku umów o świadczenie usług jest nim miejsce w państwie członkowskim, w którym na mocy umowy usługa była wykonana lub miała być wykonana. Pojęcie usług – w rozumieniu art. 5 pkt 1 lit. b tiret drugie – oznacza co najmniej, że strona je świadczy, wykonuje odpłatnie określoną czynność (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2013r. C-9/12, Lex nr 1400574). Przepis ten określa więc zarówno jurysdykcję kraju członkowskiego, w którym wykonano lub zamierzano wykonać umowę, jak i właściwość miejscową danego sądu (por. wyrok TS z dnia 3 maja 2007r., (...) przeciwko (...) sprawa C-386/05, publ. Legalis nr 81555). Celem powyższego rozporządzenia jest zatem ułatwienie przewidywania stronom, w jakim państwie i przed jakim sądem będzie rozwiązany ich spór.

Powodowie mieli więc możliwość skorzystania z art. 43 § 1 kpc i dokonania wyboru pomiędzy dwoma sądami o innej właściwości miejscowej.

Wybór ten padł na sąd właściwy ze względu na miejsce wykonania umowy (pozwany (...) Ltd.). W niniejszej sprawie przedmiotem umowy było wykonanie autostrady (...) na odcinku od węzła Krzyż do węzła D. P., a zatem na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rzeszowie, co oznacza, że ten sąd jest właściwy do rozpoznania sprawy.

Powoływany przez drugiego z pozwanych § 15 ust. 5 umowy nr (...) z dnia 9 listopada 2010r. nie może stanowić podstawy określenia właściwości miejscowej, gdyż w żaden sposób nie koresponduje z treścią umowy, jako że wykonawcą, w jej rozumieniu, jest konsorcjum złożone początkowo z dwóch, a po zmianie umowy, z pięciu osób prawnych posiadających siedziby w W. i D..

Skoro - biorąc pod uwagę wyżej przedstawione rozważania – zasadne okazało się zażalenie powodów, zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu,

w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania rozstrzygnie Sąd Okręgowy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art.108 § 1 k.p.c.).